

УДК 658.012 : 338.24

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Студ. Ю.С. Бондарук, гр. МгЗУІД-18(л)

Наук. керівник доц. Т.О. Харченко

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета полягає в дослідженні теоретичних та практичних напрямків розвитку інноваційних технологій в системі управління підприємством.

Завданням дослідження є уточнення сутності та значення управлінських інновацій, визначення основних проблем, що стримують поширення управлінських інновацій на вітчизняних підприємствах та обґрунтування доцільності їхнього впровадження.

Об'єктом дослідження є процес впровадження інноваційних технологій в систему управління підприємством з метою забезпечення його розвитку.

Предметом дослідження виступають теоретичні та прикладні положення функціонування інноваційних технологій в системі управління підприємством.

Методи та засоби дослідження: У роботі застосовано методи аналітичний та теоретичного узагальнення.

Науковою новизною є удосконалення процесів впровадження інноваційних технологій в системі управління підприємством, що базується на основі виявлення її слабких та сильних сторін.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості їх впровадження на підприємствах різних галузей економіки, що сприятиме підвищенню ефективності їх діяльності.

Аналіз останніх публікацій. Питання сутності та особливостей інновацій, інноваційного розвитку підприємств, організації інноваційних процесів, сутності управлінських інновацій висвітлені в роботах багатьох вітчизняних та зарубіжних учених: Є. О. Діденко, Дж. Біркіншоу, П. Друкера, С. М. Ілляшенка, В. І. Захарченко, А. О. Касич, М. Дж. Мола, І. В. Федулової, Т. О. Харченко, Г. Хеймела та ін. Дослідження цих науковців розкривають поняття та проблеми управління інноваційною діяльністю, підходи до класифікації інновацій, особливості процесу їх реалізації, значення управлінських інновацій для ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

Результати дослідження. Під управлінською інновацією розуміємо особливу форму зміни існуючих принципів, структури, процедур, методів, технік та/або будь-яких елементів системи управління організацією на кардинально нові, що є результатом творчої діяльності. Впровадження управлінських інновацій є дієвим способом забезпечення неповторності та ефективності системи управління підприємством. Це зумовлено тим, що управлінські інновації мають індивідуальний характер для кожної організації. [3]. Чимало підприємств упроваджують інноваційні види продукції, новітні виробничі чи маркетингові технології, однак лише деякі організації забезпечують ефективний механізм реалізації управлінських інновацій.

За дослідженнями McKinsey Global Institute (MGI), однією з умов досягнення конкурентних переваг на ринку є одночасний розвиток технологічних та управлінських інновацій: технології самі по собі не збільшують продуктивність, вона зростає завдяки управлінським інноваціям, тобто змінам у бізнес-процесах. Технологічні нововведення, що не супроводжуються управлінськими інноваціями, неефективні [1].

Наприклад, до управлінських інновацій можна віднести збалансовану систему показників (Balanced Scorecard), ABC-аналіз, систему зниження дефектів «Шість сигм» (Six Sigma), виробничу систему Toyota TPS (Toyota Production System), систему організації робочого місця 5S (Sorting, Straightening, Systematic cleaning, Standardizing, and Sustaining), систему ефективного управління часом TBM (Time Based Management), систему ефективного обслуговування клієнта ECR (Efficient Consumer Response), систему тотального управління якістю TQM (Total Quality Management), систему ощадного управління LM (Lean

Management), реінжиніринг бізнес-процесів BPR (Business Processes Reengineering) та інші, які використовуються як зарубіжними, так і вітчизняними підприємствами.

Характерною особливістю управлінських інновацій є відмова від традиційних методів управління, що призводить до змін у функціонуванні підприємства, тому важливим є розгляд відношення персоналу підприємства до очікуваних змін. К. Фрайлінгер та І. Фішер, визначаючи ставлення працівників до змін, виділяють чотири групи факторів, що стримують упровадження інновацій: організаційні недоліки; недоліки керівництва; особисті проблеми; опір змінам. Науковці вважають, що для ефективного інноваційного розвитку організації необхідно: по-перше, достатній обсяг фінансових ресурсів; по-друге, періодична роз'яснювальна робота з персоналом; по-третє, інвестиції в розвиток та навчання працівників [5].

Дж. Біркіншоу та М. Дж. Мол виділяють чотири підходи до формування управлінських інновацій:

- інституціональний,
- поведінковий,
- культурний,
- раціональний [6].

Встановлено, що вітчизняні підприємства потребують управлінських інновацій, які ведуть до зміни організаційної структури організації, оптимізації бізнес-процесів, а також передачі низки функцій на аутсорсінг, зміною алгоритмів прийняття управлінських рішень та способів просування товарів чи послуг, підвищенням якості робіт з клієнтами, впровадженням таких систем як менеджмент знань та тотальне управління якістю.

Для того щоб забезпечити стабільне функціонування підприємства, його власники та менеджери мають постійно пристосовуватись до змін зовнішнього середовища. Однак інноваційний розвиток організації, основою якого є управлінські інновації, передбачає постійні якісно нові зміни внутрішнього середовища, підприємницької культури, особистих переконань працівників.

Висновок. Провівши дослідження слід зазначити, що саме управлінські інновації є ключовим фактором ефективного розвитку організації, набуття підприємством неповторних властивостей, що забезпечать довгострокові конкурентні переваги на ринку. Також слід зазначити про те, що довгостроковий успіх будь-якої організації визначається її здатністю постійно впроваджувати інновації в сфері менеджменту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Давила Т. Работающая инновация / Т. Давила, Марк Дж. Эпштейн, Р. Шелтон; пер. с англ. – Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. – 320 с.
2. Касич А.О. Інноваційна продукція як основа підвищення конкурентоспроможності підприємств України / А.О. Касич, М.В. Назарова, Т.А. Климович // Держава та регіони. – 2008. – № 2. – С. 66–69.
3. Діденко Є.О. Інноваційна діяльність підприємства як основа його стабільного та безпечного розвитку / Є.О. Діденко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2014. – № 11(162). – С. 77–82.
4. Харченко Т. О. Інноваційний клімат промислових підприємств України в сучасних умовах економічного розвитку [Електронний ресурс] / Т. О. Харченко // Ефективна економіка. – 2017. – № 2. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5437>
5. Фрайлінгер К. Управление изменениями в организации / Фрайлінгер К., Фишер И.; пер. с нем. – М. : Книгописная палата, 2002. – 264 с.
6. Birkinshaw J. Management innovation / J. Birkinshaw, G. Hamel, M. J. Mol // Academy of Management Review. – 2008. – Vol. 33. – № 4. – P. 825–845.
7. Kharchenko T. O. Innovative climate as the main Concept of the state innovation policy // Virtus: Scientific Journal / Editor-in-Chief M.A. Zhurba – March № 12, 2017. – с.253-255